

que l'autor també recomana fer una capbussada a l'aigua per tal de descobrir els paisatges submarins que ens ofereix el Parc. Cada un dels itineraris inclou una breu presentació del seu interès particular, seguit d'un mapa del recorregut que es proposa —en el qual, dissortadament i per un error en el procés d'impressió, no es distingeix bé l'escala cartogràfica—, amb les oportunes indicacions del lloc d'inici i finalització i la durada estimada. Segueix la descripció acurada de cada un dels trams del seu recorregut, en què l'autor s'atura a presentar els elements naturals, monumentals, paisatgístics i/o històrics més destacables que hi anirem trobant. Nombroses fotografies il·lustren magníficament els paisatges característics i les espècies de flora i fauna de cada un dels llocs descrits.

A les pàgines finals de la guia s'inclouen unes làmines de dibuixos de l'il·lustrador Toni Llobet de les principals espècies de fauna i flora que es troben al Parc i un recull bibliogràfic sobre el cap de Creus. Malauradament, però, com passa sovint en l'edició de la majoria de guies d'itineraris, s'hi troba a faltar un índex toponímic que ajudés a localitzar els indrets i paratges que es troben dins l'àmbit del parc i als quals es fa referència dins el text.

Joaquim Nadal, autor del pròleg de la guia, hi escriu en un moment donat: «una bona guia ha de transmetre les emocions acumulades, destil·lades, de la llarga experiència i pacient de l'autor, que ens condueix per a fer-nos participants dels seus coneixements acumulats». Comparteixo completament aquesta afirmació: són moltes les guies d'itineraris que ens donen informació rigorosa i fiable d'un traçat, dels elements del patrimoni cultural o d'unes formacions geològiques determinades que trobarem al llarg del camí, però poques les que ens ajuden a entendre fàcilment les interrelacions entre natura i cultura que expliquen els paisatges que en resulten avui dia. Ponç Feliu, que a través de la seva guia ens fa participar dels seus paisatges viscuts, ho aconsegueix, penso, amb escriu.

Anna Ribas

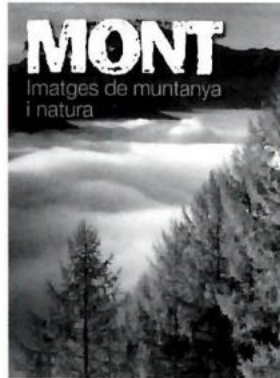

El millor premi d'un concurs

Mont. Imatges de muntanya i natura. 10 anys del Montbarbat.

Centre Excursionista de Lloret de Mar.
Girona, 2007.

L'aparició en el mercat editorial gironí d'un llibre

de fotografia és sempre una molt bona notícia, ja que no es tracta, malauradament, d'un fet gaire freqüent. D'entrada, doncs, cal valorar i lloar molt positivament l'encert del Centre Excursionista de Lloret de Mar, la Diputació de Girona i l'Ajuntament de Lloret de Mar d'obsequiar-nos amb una publicació tan ben editada en la qual es recullen els 10 anys del Concurs Nacional de Fotografia de Muntanya i Natura Montbarbat.

Malgrat la importància que té la imatge en el món actual, l'edició de llibres específics de fotografia és més aviat minsa, si no residual. Són poques les editorials especialitzades, i les que hi ha centren majoritàriament la seva preferència en publicacions d'un alt nivell, en detriment d'un ampli sector del mercat generalista a qui també poden interessar aquest tipus de productes. Tots som conscients de les dificultats

tècniques i pressupostàries que comporta afrontar un projecte d'aquest tipus, però hem de tenir present que en una cultura tan visual com la nostra aquesta dificultat és a la vegada una oportunitat.

En el cas del llibre *Mont. Imatges de muntanya i natura* trobem un excel·lent exemple que conjuga l'interès artístic que representa en si mateix el concurs fotogràfic amb la possibilitat de fer arribar al gran públic un producte de gran valor documental.

D'altra banda, el llibre representa un merescut reconeixement a la trajectòria d'un concurs d'àmbit nacional de gran prestigi que tenim la sort que s'organitzi a les nostres comarques. La categoria del concurs la testimoniaven les pàgines del llibre, que treuen a la llum les fotografies premiades al llarg d'una dècada. D'aquesta manera podem gaudir d'imatges que altrament haurien quedat restringides a l'exposició temporal vinculada al concurs. Es tracta, doncs, d'un merescut premi als organitzadors, al concurs i als mateixos participants, que, amb independència dels premis rebuts en el seu dia, es deuen sentir, a hores d'ara, molt més gratificats en veure publicades les seves imatges en un llibre de tan preciosa factura.

NOVETATS

DIVERSOS AUTORS: *El Parc Hospitalari Martí i Julià i l'Hospital de Santa Caterina a Salt*. Barcelona: CatSalut, 2007, 74 p.

DIVERSOS AUTORS: *Girona: Ciutat i negocis*. Girona: Ajuntament de Girona, 2007, 26 p.

DOVAL, Cati; MOLAS, Iolanda [selecció i textos]: *Les dones parlen de guerra: Guia de lectura*. Girona: Ajuntament de Girona, 2007, 18 p.

FALGÀS, Jordi: *Dalí inèdit: Els dibuixos de Montserrat: Exposició del 14 de setembre a l'11 de novembre de 2007*. Girona: Fundació Caixa Girona, 2007, 104 p.

FERRÉ, Jordi: *La comarca de la Selva: Santa Coloma de Farners, Brunyola, Caldes de Malavella, Maçanet de la Selva, Massanes, Riudarenes, Riudellots de la Selva, Sils, Vidreres i Vilobí d'Onyar*. Girona: Competium, 2007, 127 p.

FORTIÀ, Josep M. [coord.]: *Radiografia de l'obra de Rafael Masó*. Girona: Demarcació de Girona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, 2007.

GALLEGO AGUILERA, Nazaret: *Santa Maria de Besalú: Arquitectura, poder i reforma, segles X-XII*. Girona: Papers on Demand, 2007, 397 p.

JAUBERT DE PAÇÀ, Francesc [edició i pròleg a cura de Pep Vila]: *Recherches historiques et géographiques sur la montagne de Roses et le Cap de Creus (1833)*. Girona: Institut d'Estudis Gironins / Associació d'Estudis Rossellonesos, 2007, 133 p.

JIMÉNEZ-BLANCO, M. Dolores; NOGUÉ, Joan; PRIETO, Imma [textos]; CARBONELL, Aurèlia; MARTINELL, Carme [coords.]: *Josep Beulas: La despulla de la natura: Museu d'Art de Girona, 24 de novembre 2007-2 de març 2008*. Girona / Esplugues de Llobregat: Museu d'Art Girona / T.G. Soler, 2007, 103 p.

Repassar les planes del llibre és fer un recorregut per l'evolució, el creixement i la consolidació d'un concurs de referència, que en les darreres edicions ha creat un apartat específic per premiar fotos de denúncia i fotos de les comarques gironines. Això il·lustra el compromís dels seus organitzadors per fer un pas més enllà, vincular-se activament amb el seu territori més immediat i mostrar una actitud activa en favor de la protecció del medi ambient.

En aquests 10 anys que abraça el llibre, la fotografia ha experimentat uns canvis vertiginosos a partir de la generalització de la imatge i el tractament digitals. Això s'ha traduït, en determinats moments, en una transformació de la mirada i l'estètica fotogràfiques. Sovint, potser massa, els excessos de la tecnologia s'han imposat per damunt dels conceptes clàssics de la fotografia (composició, contrast, llum, color, textures, etc.). En el cas d'aquest llibre, però, veiem que la transició tecnològica és molt amable. Constatem que sobre la natura s'imposa una mirada clàssica que no renuncia als cànons tradicionals, i aquest és un altre valor que no podem passar per alt quan una obra d'aquest tipus ens cau a les mans.

Jordi Gamero

Radiografia del passat, amb promeses de futur

SUREDA, Marc; PALAHÍ, Lluís;

CALLAVÉ, Silvia; FONT, Sandra.

L'església vella de Sant Vicenç (Tossa de Mar, la Selva).

Fundació Caixa de Catalunya / Universitat de Girona.

Girona, 2007.

Qui més qui menys, si ha estat a Tossa, reconeixerà la silueta intemporal de l'església vella al damunt del turó del Mont Guardí, més conegut com el Cap de Tossa. Des de la banda de tramuntana, la poligonal silueta de l'absis, opaca i enganyosa en la seva imatge de solidesa; des de migdia, l'entrançable clova de nou de l'altar major a la intempèrie, amenaçant ruïna en la seva minvant curvatura.

Aquesta monografia ens condueix, de la mà de les troballes arqueològiques, al discurs històric, amb l'acompanyament del treball historiogràfic previ d'erudits locals i forans, els quals són citats profusament al llarg de tot el llibre per reforçar l'anàlisi històrica de cada moment. Mai com en aquest llibre el lector podrà comprendre el veritable sentit de la investigació arqueològica i de l'estudi pluridisciplinari. Els autors han sabut superar el relat tècnic de l'estratigrafia per aconseguir apassionar-nos amb el missatge palès de les restes

excavades. Hi hagué església i també cementiri, cases de pescadors, hospital... però en restà l'església, perquè era de pedra i en termes relatius va resistir millor les ratxes de tramuntana i la salabror del mar. I avui, gràcies a la labor dels arqueòlegs, excavant en les arrels del monument podem recuperar l'arbre genealògic de la comunitat vilatana que li donava sentit, la seva raó d'existir. És especialment entrançable la recerca duta a terme entre els enterraments que envoltaven l'església. Allà hi trobem els primers tossencs, pobres i rics, vestits amb cota de malla o abillats amb la mortalla, gairebé sempre amb els rosaris als dits, esperant amatents el darrer dia. Els arqueòlegs, conscients de la importància de conèixer el marc històric que ha envoltat durant segles aquest edifici, han desenvolupat un interessant exercici de contextualització de la població de Tossa, des del seu origen ibèric fins als nostres